

MEJS
INGENIEURS & UITVOERING

2025

CIRCULAIR SLOPEN

EEN KANSRIJK BEGIN VOOR
DUURZAAM BOUWEN

CIRCULAIR SLOPEN ALS STARTPUNT VOOR DUURZAAM BOUWEN

Circulair bouwen begint bij het einde van een gebouw. Waar traditioneel slopen draait om snelheid, kijkt circulair slopen naar waarde. Deze aanpak richt zich op het behouden en hergebruiken van materialen, het verminderen van afvalstromen en het zichtbaar maken van milieuwinst. In dit kennisdocument lees je wat circulair slopen inhoudt, waarom het essentieel is voor een duurzame bouwsector, en hoe het proces er stap voor stap uit ziet.

WAT IS CIRCULAIR SLOPEN?

Circulair slopen is een systematische manier van ontmantelen waarbij onderdelen, materialen en grondstoffen worden teruggewonnen voor hergebruik of hoogwaardige recycling.

Dit staat haaks op conventioneel slopen, waarbij veel materialen eindigen als afval. De bouwsector is verantwoordelijk voor een groot deel van het afvalvolume in Nederland, met beton, baksteen, hout en metaal als dominante reststromen. Hergebruik van deze materialen draagt bij aan CO₂-reductie, lagere milieubelasting en vaak ook financiële voordelen.

HET 10-R MODEL

Het 10-R model is de meest gangbare indeling voor circulaire strategieën, gerangschikt van hoogste naar laagste circulariteit.

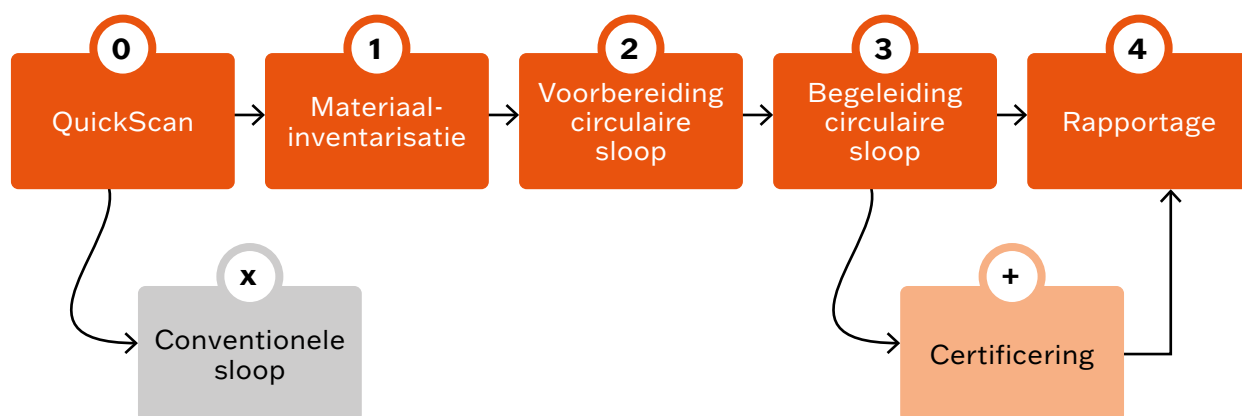
- **Refuse** – vermijden van grondstoffengebruik
- **Rethink** – heroverwegen van functies of ontwerpen
- **Reduce** – verminderen van materiaalgebruik
- **Reuse** – direct hergebruik van producten of componenten
- **Repair** – herstellen van defecte onderdelen
- **Refurbish** – opknappen en moderniseren
- **Remanufacture** – herfabricage van onderdelen
- **Repurpose** – herbestemming voor een andere functie
- **Recycle** – terugbrengen tot grondstof
- **Recover** – energie terugwinnen uit reststromen

Hoe hoger een materiaal of maatregel op deze ladder scoort, hoe groter de circulaire impact.

VAN INVENTARISATIE TOT RAPPORTAGE

Een circulair slooptraject begint met een verkenning van de potentie. Via een QuickScan wordt inzichtelijk welke materialen in aanmerking komen voor hergebruik. Deze scan vormt het startpunt voor een breder traject.

Als er voldoende kansen zijn, volgt een uitgebreide materialeninventarisatie. Daarbij worden materiaalsoorten, hoeveelheden, bevestigingstechnieken, de staat van de materialen en mogelijke toepassingen geïnterpreteerd. Op basis daarvan volgt een rapport waarin ook – indien gewenst – een CO₂-impactanalyse is opgenomen.

**“EEN CIRCULAIR
SLOOPTRAJECT BEGINT
MET EEN VERKENNING
VAN DE POTENTIE.”**

CO₂-BESPARING DOOR HERGEBRUIK

Onderzoek toont aan dat hergebruik van betonelementen tot 80% CO₂-winst kan opleveren ten opzichte van nieuwproductie. Voor baksteen is dit circa 95%, voor hout gemiddeld 60%.

Met deze inzichten wordt het project voorbereid. Dat betekent het opstellen van heldere eisen op het gebied van circulariteit, veiligheid, omgevingsmanagement en technische aandachtspunten. Deze informatie helpt sloopaannemers om realistische, uitvoerbare en circulaire plannen te maken. Tijdens de uitvoering wordt het slooproces actief begeleid en gecontroleerd. Omdat sloop nooit volledig voorspelbaar is, is begeleiding cruciaal om kansen optimaal te benutten en afwijkingen goed te documenteren. Tot slot wordt het traject afgesloten met een rapport waarin de resultaten – zoals CO₂-reductie, hergebruik, afvalbeperking en leerpunten – overzichtelijk worden gepresenteerd.

Wie aantoonbaarheid wenst, kan het traject laten certificeren via een onafhankelijke partij. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden voor het SVMS-keurmerk 'Circulair Sloopproject'.

WAT IS BETONTRANSPLANTATIE?

Betontransplantatie is het hergebruiken van complete betonnen bouwelementen, zoals trappen, vloeren of gevelpanelen, zonder ze eerst te vernalen. Dit bespaart energie, CO₂ en kosten. Voorwaarde is dat de elementen zorgvuldig worden geoogst, gedocumenteerd en opnieuw toegepast in een passend ontwerp.

KANSEN IN MATERIAALSTROMEN

Circulair slopen biedt een breed scala aan mogelijkheden voor materiaalhergebruik. Zo is baksteen na beton de grootste materiaalstroom in Nederland. In samenwerking met gespecialiseerde partners kunnen deze stenen worden teruggewonnen, getest en – indien geschikt – opnieuw worden toegepast. Stenen die niet geschikt zijn voor directe herinzet worden verwerkt tot steenstrips of als substraat op groendaken.

Ook hout is een waardevolle stroom. Afhankelijk van de kwaliteit en bevestiging kan het worden omgevormd tot nieuwe balken, kozijnen of plaatmateriaal. In sommige trajecten wordt direct hergebruik toegepast, bijvoorbeeld bij de transformatie van kozijnen. Een deel van dit werk wordt uitgevoerd door sociale werkplaatsen, waarmee circulariteit ook een maatschappelijke dimensie krijgt.

Beton is de grootste materiaalstroom binnen de bouw en een belangrijke bron van CO₂-uitstoot. Door betonnen elementen zoals kanaalplaten, trappen of gevelelementen te transplanteren, wordt een aanzienlijke milieuwinst geboekt. Dit vraagt om precisie in demontage en samenwerking met gespecialiseerde partners.

Voor metaal geldt dat elementen zoals trapleuningen of hekwerken relatief eenvoudig opnieuw kunnen worden gebruikt. Voor constructiestaal is dit complexer, maar ook hier worden stappen gezet in certificering en toepassing.

Zelfs dakpannen kunnen terugkeren in het bouwproces. Door ze stuk voor stuk te testen en opnieuw te certificeren, kunnen ze een tweede leven krijgen – in hetzelfde project of elders. Wat niet herbruikbaar is, wordt alsnog verwerkt in toepassingen die bijdragen aan biodiversiteit, zoals ecocassettes of als substraat voor sedumdaken.

FEIT: WAAROM CIRCULAIR SLOPEN LOONT

Bij een gemiddeld slooproject van een appartementencomplex (ca. 3.000 m² BVO) levert circulair slopen gemiddeld 60 ton minder CO₂-uitstoot op en kunnen tot 40% van de materialen worden hergebruikt.

CONCLUSIE

Circulair slopen is niet alleen een duurzame keuze, maar ook een strategische. Het maakt materiaalstromen inzichtelijk, legt kansen bloot voor hergebruik en helpt organisaties te voldoen aan regelgeving en duurzaamheidsdoelen. Door zorgvuldig te ontmantelen in plaats van te vernietigen, ontstaat er waarde: in materiaal, in data én in impact.

WIL JE WETEN WELKE CIRCULAIRE KANSEN ER IN JOUW PROJECT ZITTEN?

Bezoek ons informatiecentrum of download het volledige stappenplan.

MEIJS INGENIEURS & UITVOERING

De Vierde Hoeve 62 – 64
2676 CN Maasdijk
info@meijsingenieurs.nl